

EBA/GL/2021/07

13. července 2021

Obecné pokyny

ke kritériím pro používání datových
vstupů uvedených v článku 325bc
nařízení (EU) č. 575/2013 v modelu
měření rizika

1. Dodržování obecných pokynů a oznamovací povinnost

Status těchto obecných pokynů

1. Tento dokument obsahuje obecné pokyny vydané podle článku 16 nařízení (EU) č. 1093/2010¹. V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 příslušné orgány a finanční instituce vynaloží veškeré úsilí, aby se těmito obecnými pokyny řídily.
2. Obecné pokyny formulují názor orgánu EBA na náležité postupy dohledu v rámci Evropského systému dohledu nad finančním trhem nebo na to, jak by unijní právní předpisy měly být uplatňovány v konkrétní oblasti. Příslušné orgány ve smyslu čl. 4 odst. 2 nařízení (EU) č. 1093/2010, na které se tyto obecné pokyny vztahují, by se jimi měly řídit a začlenit je do svých postupů (např. pozměněním svého právního rámce nebo dohledových postupů), včetně případů, kdy jsou obecné pokyny zaměřeny v prvé řadě na instituce.

Oznamovací povinnost

3. Podle čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) č. 1093/2010 musí příslušné orgány do (31.10.2021) orgánu EBA oznámit, zda se těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit, a v opačném případě uvést do tohoto data důvody, proč se jimi neřídí či nehodlají řídit. Neposkytnou-li příslušné orgány oznámení v této lhůtě, bude mít orgán EBA za to, že se těmito obecnými pokyny neřídí nebo nehodlají řídit. Oznámení by měla být zaslána na formuláři, který je k dispozici na internetových stránkách orgánu EBA, na adresu compliance@eba.europa.eu s označením „EBA/GL/2021/07“. Oznámení by měly předkládat osoby s příslušným oprávněním oznamovat, zda se jejich příslušné orgány těmito obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit. Jakoukoli změnu stavu dodržování obecných pokynů je rovněž nutno oznámit orgánu EBA.
4. Oznámení budou zveřejněna na internetových stránkách orgánu EBA v souladu s čl. 16 odst. 3.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Předmět, oblast působnosti a definice

Předmět

5. Tyto obecné pokyny podle čl. 325bh odst. 3 nařízení (EU) č. 575/2013 upřesňují kritéria pro používání datových vstupů uvedených v článku 325bc uvedeného nařízení v modelu měření rizika.

Oblast působnosti

6. Tyto obecné pokyny se týkají povolení udělovaným institucím k používání alternativních interních modelů v souladu s kapitolou 1 hlavy IV třetí části nařízení (EU) č. 575/2013, a zejména dodržování požadavků stanovených v článku 325bh uvedeného nařízení.
7. Příslušné orgány by měly tyto obecné pokyny uplatňovat v souladu s úrovní uplatňování stanovenou v hlavě II nařízení (EU) č. 575/2013.

Určení

8. Tyto obecné pokyny jsou určeny příslušným orgánům ve smyslu čl. 4 odst. 2 bodů i) až iv) nařízení (EU) č. 1093/2010 a finančním institucím ve smyslu čl. 4 odst. 1 nařízení (EU) č. 1093/2010.

Definice

9. Není-li uvedeno jinak, mají pojmy použité a vymezené v nařízení (EU) č. 575/2013 v těchto obecných pokynech stejný význam.

3. Provádění

Datum použití

10. Tyto obecné pokyny se použijí od 1. ledna 2022.

4. Kritéria pro používání datových vstupů uvedených v článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013 v modelu měření rizika

11. Datové vstupy uvedené v článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013 a používané institucí v modelu měření rizika by měly mít všechny tyto vlastnosti:

- a) měly by být přesné, jak je dále specifikováno v oddíle 4.1;
- b) měly by být vhodné, jak je dále specifikováno v oddíle 4.2;
- c) měly by být dostatečně často aktualizovány, jak je dále specifikováno v oddíle 4.3;
- d) měly by být úplné, jak je dále specifikováno v oddíle 4.4.

4.1 Přesnost datových vstupů

12. Instituce by měly splňovat požadavky uvedené v odstavcích 13, 14 a 15, aby byly datové vstupy uvedené v článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013 přesné. Kromě toho by v relevantních případech měly být splněny všechny tyto požadavky:

- a) požadavky na datové vstupy z běžného období uvedené v čl. 325bc odst. 3 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013, jak je dále specifikováno v oddíle 4.1.1;
- b) požadavky na datové vstupy z určeného období finanční zátěže uvedené v čl. 325bc odst. 2 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013, jak je dále specifikováno v oddíle 4.1.2;
- c) požadavky na datové vstupy používané v aproximacích beta nebo jiných metodách pro generování náhodných dat pro účely stanovení scénářů budoucích šoků, jak je dále specifikováno v oddíle 4.1.3;
- d) požadavky na datové vstupy používané pro daný rizikový faktor získaný kombinací dvou nebo více rizikových faktorů, které mohou, ale nemusí být zahrnuty do interního modelu instituce, jak je dále specifikováno v oddíle 4.1.4.

13. Historické údaje použité ke kalibraci datových vstupů uvedených v článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013 by měly přesně odrážet zjištěné nebo kotované tržní ceny.

14. Datové vstupy uvedené v článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013 by měly přesně odrážet vlastnosti rozdělení rizikových faktorů, na které se vztahují scénáře budoucích šoků.
15. Datové vstupy uvedené v článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013 by měly přesně odrážet strukturu závislosti mezi rozděleními rizikových faktorů, na které se scénáře budoucích šoků vztahují.

4.1.1 Datové vstupy z běžného období

16. Aby instituce splnily požadavek podle odstavce 12 na datové vstupy z běžného období, jak je uvedeno v čl. 325bc odst. 3 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013, měly by dodržovat buď přístup stanovený v odstavci 17, nebo přístup stanovený v odstavci 18.
17. V rámci prvního přístupu by instituce měly datové vstupy z běžného období, jak je uvedeno v čl. 325bc odst. 3 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013, sesouhlasit s jedněmi z těchto údajů:
 - a) s odpovídajícími údaji odvozenými z ověřitelných cen ve smyslu regulačních technických norem, které mají být přijaty podle článku 325be nařízení (EU) č. 575/2013;
 - b) s odpovídajícími údaji používanými v systémech útvarů sjednávání obchodů (front office) nebo vypořádání obchodů (back office) institucí.
18. V rámci druhého přístupu by instituce měly sesouhlasit ceny vytvořené jejich interním modelem měření rizika a založené na datových vstupech z běžného období, jak je uvedeno v čl. 325bc odst. 3 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013, s jedněmi z těchto údajů:
 - a) s ověřitelnými cenami ve smyslu regulačních technických norem, které mají být přijaty podle článku 325be nařízení (EU) č. 575/2013;
 - b) s cenami vytvořenými systémy front office nebo back office institucí.

Aby bylo možné provést sesouhlasení, jak je uvedeno v tomto odstavci, měl by být výsledek tohoto sesouhlasení přiměřeně srovnatelný s výsledkem, kterého by bylo dosaženo provedením sesouhlasení podle odstavce 17.

19. Pokud není možné provést sesouhlasení tak, jak je uvedeno v odstavcích 17 a 18, za použití datových vstupů, měly by instituce pro účely odstavce 17 použít historické údaje použité ke kalibraci těchto datových vstupů a pro účely odstavce 18 ceny vyplývající z těchto historických údajů.
20. V rámci záznamů, které instituce vedou za účelem prokázání dodržování požadavků těchto obecných pokynů, by instituce měly dokumentovat svůj přístup k sesouhlasení datových vstupů podle odstavců 17 až 19, včetně důvodů pro případné použití odstavce 19.

21. Aby byl splněn požadavek uvedený v odstavci 14 na datové vstupy z běžného období, jak je uvedeno v čl. 325bc odst. 3 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013, měly by instituce vyhodnotit, že neexistuje žádný významný rozdíl mezi volatilitou rizikového faktoru odhadnutou na základě těchto datových vstupů a volatilitou tohoto rizikového faktoru odhadnutou na základě jednoho z těchto údajů:
- a) ověřitelných cen ve smyslu regulačních technických norem, které mají být přijaty podle článku 325be nařízení (EU) č. 575/2013;
 - b) cen používaných systémy front office nebo back office institucí.
22. Aby byl splněn požadavek uvedený v odstavci 15 na datové vstupy z běžného období, jak je uvedeno v čl. 325bc odst. 3 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013, měly by instituce vyhodnotit, že neexistuje žádný významný rozdíl mezi korelacemi mezi rizikovými faktory odhadnutými na základě těchto datových vstupů a korelacemi mezi těmito rizikovými faktory odhadnutými na základě jednoho z těchto údajů:
- a) ověřitelných cen ve smyslu regulačních technických norem, které mají být přijaty podle článku 325be nařízení (EU) č. 575/2013;
 - b) cen používaných systémy front office nebo back office institucí.
23. Pro účely sesouhlasení a vyhodnocení podle odstavců 17, 18, 21 a 22 by instituce měly používat údaje nebo ověřitelné ceny uvedené v odst. 17 písm. a), odst. 18 písm. a), odst. 21 písm. a) a odst. 22 písm. a), pokud je počet ověřitelných cen s hodnotou ceny, kterou má instituce k dispozici, dostatečný pro přesné provedení sesouhlasení a vyhodnocení. Pokud nejsou k dispozici žádné ověřitelné ceny nebo pokud počet ověřitelných cen s hodnotou ceny, kterou má instituce k dispozici, není dostatečný pro přesné provedení tohoto sesouhlasení a vyhodnocení, měly by instituce použít údaje nebo ceny používané nebo vytvářené systémy front office nebo back office institucí, jak je uvedeno v odst. 17 písm. b), odst. 18 písm. b), odst. 21 písm. b) a odst. 22 písm. b).
24. Instituce by měly provádět vyhodnocení uvedené v odstavcích 17, 18, 21 a 22 alespoň jednou za čtvrtletí nebo častěji, pokud to rozšíření a změny interních modelů vyžadují.

4.1.2 Datové vstupy z určeného období finanční zátěže

25. Datové vstupy z určeného období finanční zátěže, jak je uvedeno v čl. 325bc odst. 2 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013, by měly být kalibrovány na historické údaje z nepřetržitého dvanáctiměsíčního období finanční zátěže, které instituce určila v souladu s uvedeným článkem. Pokud instituce ve výjimečných případech použijí pro účely kalibrace těchto datových vstupů náhradní údaje z určeného období finanční zátěže, aby zohlednily vliv zásadních změn, které nastaly v charakteristikách finančních nástrojů ve srovnání s charakteristikami, které

převládaly během určeného období finanční zátěže, měly by být datové vstupy získané tímto přístupem považovány za přesné pouze tehdy, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:

- a) tento přístup je podložen přesvědčivými empirickými důkazy a objektivními údaji, které ospravedlňují použití náhradních údajů pro kalibraci datových vstupů;
- b) datové vstupy přesně odrážejí změny cen podobných nástrojů během určeného období finanční zátěže;
- c) datové vstupy nepodceňují riziko.

4.1.3 Datové vstupy používané v aproximacích beta nebo jiných metodách pro generování náhodných dat

26. Pokud instituce používá aproximace beta nebo jiné metody pro generování náhodných dat pro účely stanovení scénářů budoucích šoků, měly by být hodnoty koeficientů beta nebo parametrů metod pro generování náhodných dat určeny výhradně na základě datových vstupů kalibrovaných s historickými údaji, jak je uvedeno v článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013, aby byly datové vstupy použité v těchto aproximacích beta nebo jiných metodách pro generování náhodných dat přesné. Pokud instituce ve výjimečných případech nestanoví hodnoty koeficientů beta nebo parametry metod pro generování náhodných dat výhradně na základě těchto datových vstupů, ale provede úpravy hodnot těchto koeficientů beta nebo parametrů, měly by být datové vstupy použité v těchto aproximacích beta nebo jiných metodách pro generování náhodných dat považovány za přesné pouze tehdy, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:

- a) koeficienty beta nebo parametry metod pro generování náhodných dat nelze určit výhradně na základě datových vstupů kalibrovaných s historickými údaji, jak je uvedeno v článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013;
- b) instituce ve svých zásadách popíše metodiku, kterou v tomto případě použila k získání hodnot koeficientů beta nebo parametrů metod pro generování náhodných dat, včetně všech úprav provedených u hodnot koeficientů beta nebo parametrů stanovených výhradně na základě datových vstupů kalibrovaných s historickými údaji, jak je uvedeno v článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013;
- c) volba hodnot koeficientů beta nebo parametrů metod pro generování náhodných dat nepodceňuje riziko.

4.1.4 Datové vstupy použité pro kombinace rizikových faktorů

27. Pokud byl daný rizikový faktor v interním modelu instituce získán kombinací dvou nebo více rizikových faktorů, které mohou, ale nemusí být zahrnuty do interního modelu instituce, a instituce kombinuje datové vstupy odpovídající těmto rizikovým faktorům tak, aby získala datové vstupy vhodné pro daný rizikový faktor v interním modelu, měly by být získané datové vstupy považovány za přesné pouze v případě, že kombinované datové vstupy odpovídají rizikovým faktorům, které prošly nebo by prošly posouzením modelovatelnosti uvedeným v článku 325be nařízení (EU) č. 575/2013.
28. Pokud byl daný rizikový faktor v interním modelu instituce získán extrapolací z rizikových faktorů, které mohou, ale nemusí být zahrnuty do interního modelu instituce, a datové vstupy pro daný rizikový faktor v interním modelu jsou získány extrapolací z datových vstupů odpovídajících těmto rizikovým faktorům, měly by být získané datové vstupy považovány za přesné pouze tehdy, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:
- a) extrapolace je založena na datových vstupech nejbližšího modelovatelného rizikového faktoru v každém aspektu daného rizikového faktoru;
 - b) extrapolace je založena na datových vstupech alespoň dvou modelovatelných rizikových faktorů pro každý aspekt daného rizikového faktoru;
 - c) datové vstupy odpovídající dvěma modelovatelným rizikovým faktorům uvedeným v písmenu b), včetně datových vstupů nejbližšího modelovatelného rizikového faktoru, by neměly být získány extrapolací.
29. Pro účely odstavce 28 se nejbližším rizikovým faktorem rozumí rizikový faktor, který je v souladu s regulačními technickými normami, jež mají být přijaty podle článku 325be nařízení (EU) č. 575/2013, přiřazen do jednoho z těchto košů:
- a) do stejného koše jako extrapolovaný rizikový faktor, přičemž extrapolovaný rizikový faktor není jediným rizikovým faktorem v koši;
 - b) do koše sousedícího s košem extrapolovaného rizikového faktoru, pokud je extrapolovaný rizikový faktor jediným rizikovým faktorem v koši.

4.2 Vhodnost datových vstupů

30. Datové vstupy uvedené v článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013 by měly v relevantních případech zachycovat obě tyto skutečnosti:
- a) obecná tržní rizika, jak je dále specifikováno v oddíle 4.2.1;
 - b) specifická tržní rizika, jak je dále specifikováno v oddíle 4.2.2.

31. Instituce by měly provádět analýzy podložené přesvědčivými empirickými důkazy a objektivními údaji, aby prokázaly, že datové vstupy použité pro daný rizikový faktor zachycují případně všechna významná obecná a specifická tržní rizika obsažená v daném rizikovém faktoru. V rámci záznamů, které instituce vedou za účelem prokázání dodržování požadavků těchto obecných pokynů, by instituce měly tyto analýzy zdokumentovat.

4.2.1 Datové vstupy zachycující obecná tržní rizika

32. Pokud se ke kalibraci datových vstupů uvedených v článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013 používají historické údaje týkající se tržních indexů nebo jiné historické údaje představující charakteristiky společné různým nástrojům s cílem představovat obecná tržní rizika, měl by být výběr těchto historických údajů koncepčně správný a důsledně používaný pro všechny tyto nástroje.
33. Pokud instituce používají aproximace beta nebo jiné metody pro generování náhodných dat pro účely stanovení scénářů budoucích šoků, měly by empiricky doložit, že obecná tržní rizika jsou řádně zachycena datovými vstupy použitými ke stanovení hodnot koeficientů beta nebo parametrů metod pro generování náhodných dat. Tyto empirické důkazy by měly zahrnovat statistické míry vyjadřující dobrou shodu aproximací beta nebo jiných metod pro generování náhodných dat. V rámci záznamů, které instituce vedou k prokázání dodržování požadavků těchto obecných pokynů, by instituce měly zdokumentovat analýzy provedené za účelem splnění požadavků tohoto odstavce.

4.2.2 Datové vstupy zachycující specifická tržní rizika

34. Datové vstupy uvedené v článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013 by měly umožnit zachycení významných specifických rizik, včetně bazických rizik vázaných na daný titul a významných idiosynkratických rozdílů mezi podobnými, nikoli však identickými pozicemi.
35. Pokud instituce používají aproximace beta nebo jiné metody pro generování náhodných dat pro účely stanovení scénářů budoucích šoků, měly by empiricky doložit, že specifická tržní rizika jsou řádně zachycena datovými vstupy použitými ke stanovení hodnot koeficientů beta nebo parametrů metod pro generování náhodných dat. Pokud jsou učiněny předpoklady, že rezidua z aproximací beta nebo jiných metod pro generování náhodných dat nejsou vzájemně korelována, měly by empirické důkazy uvedené v předchozí větě obsahovat zdůvodnění těchto předpokladů. V rámci záznamů, které instituce vedou k prokázání dodržování požadavků těchto obecných pokynů, by instituce měly zdokumentovat analýzy provedené za účelem splnění požadavků tohoto odstavce.

4.3 Četnost aktualizace datových vstupů

36. Instituce by měly aktualizovat historické údaje použité ke kalibraci datových vstupů z běžného období, jak je uvedeno v čl. 325bc odst. 3 písm. c) nařízení (EU) č. 575/2013, častěji než jednou měsíčně, jak je stanoveno v uvedeném článku, pokud by měsíční aktualizace těchto údajů mohla vést k nepřesnému odhadu tržního rizika příslušných pozic.
37. Pokud instituce používají aproximace beta nebo jiné metody pro generování náhodných dat pro účely stanovení scénářů budoucích šoků, měly by koeficienty beta nebo parametry metod pro generování náhodných dat rekalibrovat alespoň jednou měsíčně.

4.4 Úplnost datových vstupů

38. Instituce by měly mít zavedeny postupy pro včasné získávání historických údajů pro kalibraci datových vstupů podle článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013 s alternativními zdroji údajů v případě, že historické údaje poskytované jejich běžně používanými zdroji údajů nejsou k dispozici.
39. Instituce by měly mít jasné zásady a postupy pro nahrazování chybějících nebo nekonzistentních hodnot v časových řadách historických údajů a datových vstupů uvedených v článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013, včetně zásad pro ověřování, zda je takové nahrazování chybějících nebo nekonzistentních hodnot v souladu s požadavky uvedenými v odstavcích 13 až 16, 21 a 22.
40. Instituce by měly zajistit, aby údaje nebyly filtrovány a aby hodnoty odpovídající velkým změnám nebyly vyloučeny z časových řad historických údajů a datových vstupů uvedených v článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013, pokud filtrované údaje nebo vyloučené hodnoty neodpovídají chybným nebo nekonzistentním údajům nebo hodnotám.
41. Pokud se jako náhrada chybějících nebo nekonzistentních hodnot v datových vstupech uvedených v článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013 pro rizikový faktor používají interpolované nebo extrapolované hodnoty, měly by interpolované nebo extrapolované hodnoty vhodně představovat chybějící hodnoty bez ohledu na použitou metodiku interpolace nebo extrapolace.
42. Pokud se jako náhrada chybějících nebo nekonzistentních hodnot v datových vstupech uvedených v článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013 pro rizikový faktor použijí interpolované nebo extrapolované hodnoty založené na datových vstupech odpovídajících jiným rizikovým faktorům, které mohou, ale nemusí být zahrnuty do interního modelu instituce, měly by tyto interpolované nebo extrapolované hodnoty vycházet z datových vstupů odpovídajících rizikovým faktorům, které prošly nebo by prošly posouzením modelovatelnosti uvedeným v článku 325be uvedeného nařízení.

43. Pokud jsou extrapolované hodnoty založené na datových vstupech odpovídajících jiným rizikovým faktorům, které mohou, ale nemusí být zahrnuty do interního modelu instituce, použity jako náhrada chybějících nebo nekonzistentních hodnot v datových vstupech uvedených v článku 325bc nařízení (EU) č. 575/2013 pro rizikový faktor, měly by tyto extrapolované hodnoty vycházet z datových vstupů, které splňují podmínky stanovené v odst. 28 písm. a) až c).